

UNIVERSITATEA SPIRU HARET

REGULAMENT PROPRIU PRIVIND UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR DE INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

Prezentul regulament stabilește principiile, normele și responsabilitățile cu privire la utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială în Universitatea Spiru Haret din București, în cadrul activităților academice, în conformitate cu valorile academice, etica profesională și legislația internațională și națională aplicabilă.

Art. 2

(1) Prezentul regulament IA a fost elaborat având în vedere următoarele acte juridice cu aplicabilitate la nivel internațional și european, legislația națională și Carta Universității Spiru Haret.

(2) Actele juridice aplicabile la nivel internațional și european care stau la baza prezentului regulament sunt:

- a. Directiva 96/9/CE – privind protecția juridică a bazelor de date;
- b. Directiva 2001/29/CE – privind armonizarea anumitor aspecte ale drepturilor de autor;
- c. Directiva 2009/24/CE – privind protecția programelor pentru calculator;
- d. Regulamentul 679/27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE;
- e. Directiva 790/17.04.2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE3;
- f. Rezoluția Parlamentului European din 20 octombrie 2020 privind răspunderea civilă pentru IA (2020/2014(INL));
- g. Rezoluția Parlamentului European privind drepturile de proprietate intelectuală pentru IA (2020/2015(INI))
- h. Ghidul IA și educația: ghid pentru factorii de decizie, publicat de UNESCO (2021);
- i. Ghidul de inițiere rapidă în ChatGPT și inteligența artificială în învățământul superior, UNESCO (aprilie 2023);

j. Regulamentul 1689/13.06.2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828;

k. Actul Consiliului European privind inteligența artificială din 21.05.2024;

(3) Prezentul Regulament IA a fost elaborat în conformitate cu următoarele acte juridice naționale:

a. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b. Legea nr. 199/2023 a învățământului superior , cu modificările și completările ulterioare;

c. Legea nr. 183/2024 privind statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare, cu modificările și completările ulterioare;

d. Ordinul Ministerului Educației nr. 4394/2024 privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului;

e. Hotărârea nr. 305/2024 pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară.

Art. 3

Regulamentul se aplică comunității academice a Universității Spiru Haret: studenți, cadre didactice, cercetători și personal administrativ care utilizează sau dezvoltă aplicații de inteligență artificială în cadrul universitar.

CAPITOLUL II PRINCIPII GENERALE

Art. 4

Principiile esențiale pentru utilizarea etică și responsabilă a Inteligenței Artificiale în cadrul Universității Spiru Haret din București sunt următoarele:

- a. Principiul respectării drepturilor omului
- b. Principiul transparenței și al înțelegerii deciziilor IA
- c. Principiul autonomiei persoanei
- d. Principiul promovării echității, incluziunii și non-discriminării
- e. Principiul confidențialității și securității datelor

Art. 5

(1) Principiul respectării drepturilor omului reprezintă fundamentul etic al utilizării responsabile a inteligenței artificiale în educație, care garantează că tehnologia sporește drepturile umane, nu le limitează.

(2) Inteligența artificială trebuie să fie folosită într-un mod care respectă valorile de bază ale umanității, precum demnitatea umană, libertatea, autonomia individuală, egalitatea și nediscriminarea, drepturile și libertățile fundamentale, fără să discrimineze sau să marginalizeze persoane sau grupuri de persoane.

(3) Inteligența artificială nu trebuie să fie folosită pentru a manipula, controla sau discrimina oameni.

Art. 6

(1) Principiul transparenței și al înțelegerii deciziilor inteligenței artificiale implică necesitatea ca deciziile luate de un sistem de inteligență artificială să poată fi înțelese de membrii comunității academice a Universității Spiru Haret din București pentru responsabilitate juridică și etică și pentru a putea avea încredere într-un astfel de sistem.

(2) Utilizarea inteligenței artificiale în spațiul universitar implică explicarea clar și transparent a modului de funcționare a sistemului, a tipurilor de date utilizate și a algoritmului de obținere a anumitor rezultate sau decizii, care pot afecta direct membrii comunității universitare, astfel încât, utilizatorii să poată înțelege, indiferent de domeniul de pregătire profesională.

(3) Utilizarea inteligenței artificiale în spațiul universitar implică declararea de către studenții și cadrele didactice a utilizării inteligenței artificiale în activitățile de învățământ și de cercetare.

Art. 7

(1) Principiul autonomiei persoanei presupune că fiecare individ are dreptul să ia decizii proprii în cunoștință de cauză, să-și exprime voința și să-și exercite controlul asupra propriei vieți, inclusiv atunci când interacționează cu sisteme bazate pe inteligența artificială.

(2) În contextul utilizării inteligenței artificiale, membrii comunității academice trebuie:

- i. să știe când interacționează cu o inteligență artificială (transparență);
- ii. să aibă posibilitatea de a accepta, refuza sau contesta deciziile inteligenței artificiale;
- iii. să aibă control real asupra datelor personale
- iv. să poată interveni în procesul decizional automatizat.

Art. 8

Principiul promovării echității, incluziunii și non-discriminării descrie modul în care inteligența artificială trebuie să fie folosită, astfel încât, să nu excludă, să nu discrimineze și să nu creeze inegalități sociale sau culturale. Utilizarea inteligenței artificiale trebuie să contribuie la echitate și incluziune, oferind tuturor acces egal la beneficii.

Art. 9

(1) Principiul confidențialității și securității datelor are ca scop asigurarea faptului că orice sistem de inteligență artificială protejează viața privată a persoanelor și garantează securitatea datelor personale, prevenind utilizarea abuzivă, scurgerile de informații sau accesul neautorizat.

(2) Utilizatorii trebuie:

- i. să evite introducerea în platformele de inteligență artificială a datelor cu caracter personal, a informațiilor confidențiale, a secretelor de serviciu sau a altor date protejate legal;
- ii. să se informeze, în prealabil, cu privire la politicile de confidențialitate ale platformelor de inteligență artificială utilizate;
- iii. să evite folosirea acelor sisteme care nu oferă garanții adecvate de protecție a datelor.

Art. 10

(1) În cadrul Universității Spiru Haret din București utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială este permisă cu respectarea următoarelor principii:

- a. principiul utilizării responsabile a inteligenței artificiale
- b. principiul integrității academice și responsabilității personale în utilizarea inteligenței artificiale
- c. principiul integritatea evaluării și interzicerea utilizării inteligenței artificiale.

Art. 11

Principiul utilizării responsabile a inteligenței artificiale oferă un cadru etic și operațional pentru dezvoltarea și implementarea sistemelor de inteligență artificială, care garantează respectarea demnității umane și a drepturilor fundamentale. Aplicarea acestui principiu în domeniul educației garantează că tehnologia susține procesul academic, sprijinind gândirea critică, integritatea și autonomia intelectuală, fără a le înlocui sau a le distorsiona.

Art. 12

(1) Pentru ca o operă să beneficieze de protecție juridică, aceasta trebuie să fie originală, adică să reflecte creația intelectuală proprie a unui autor uman.

(2) Originalitatea implică exprimarea personalității autorului, prin alegeri libere și conștiente.

(3) Conținuturile generate integral de un sistem de inteligență artificială nu reprezintă și nu pot fi considerate ca opere protejate de lege, deoarece nu reflectă un act de creație umană autentică și, în consecință, nu pot fi exploatate (de ex., în scopul obținerii unor rezultate la discipline sau ca drept de autor) pentru că utilizatorul nu este autorul acestor rezultate.

Art. 13

(1) Utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale este permisă și chiar recomandată în activități de tipul:

- generarea de idei preliminare;
- analiza de date;
- organizarea și structurarea informației;
- identificarea surselor sau a tendințelor;
- susținere tehnică în redactare (cu respectarea originalității conținutului)
- sinteza unor surse multiple.

(2) Cu condiția ca deciziile și formulările esențiale să aparțină autorului uman, inteligența artificială poate fi folosită ca instrument de sprijin (nu de înlocuire) în activități care implică efort intelectual propriu, cum ar fi:

- analiza conceptuală științifică;
- elaborarea metodologiilor de cercetare;
- formularea concluziilor academice
- dezvoltarea de teorii și modele originale

(3) Inteligența artificială nu poate fi utilizată pentru a înlocui gândirea originală, creativitatea sau deciziile argumentate ale autorului uman.

(4) În context educațional și academic este inacceptabilă utilizarea conținutului generat de inteligența artificială ca substitut pentru contribuția personală a studentului sau cercetătorului, mai ales în scopuri evaluative, deoarece:

- nu îndeplinește condiția de originalitate juridică;
- nu conferă drepturi de autor utilizatorului, acesta nefiind autorul real al conținutului
- poate constitui o formă de utilizare abuzivă, incompatibilă cu valorile academice și cu cerințele de integritate intelectuală.

Art. 14

(1) Principiul integrității academice și responsabilității personale în utilizarea inteligenței artificiale presupune că fiecare utilizator – student, cercetător, cadru didactic sau autor – este pe deplin răspunzător pentru conținuturile din domeniul academic pe care utilizează, semnează sau prezintă.

(2) Persoana care semnează o lucrare (eseu, articol, teză etc.) este singura responsabilă pentru acuratețea, originalitatea și integritatea conținutului respectiv. Utilizarea Inteligenței artificiale nu anulează sau diminuează această responsabilitate.

(3) Utilizarea inteligenței artificiale trebuie realizată cu discernământ, integritate și transparență. Inteligența artificială poate fi folosită numai ca instrument de sprijin, fără a substitui contribuția intelectuală proprie.

(4) Autorii trebuie să garanteze originalitatea și autenticitatea. Dacă inteligența artificială a fost folosită ca instrument de sprijin (ex: sinteză de surse, generare de idei, verificare de text), acest aspect trebuie declarat, acolo unde este cazul. Lipsa transparenței poate constitui o formă de înșelare sau de încălcare a normelor academice, în conformitate cu normele etice și juridice în vigoare.

Art. 15

(1) Principiul integritatea evaluării și interzicerea utilizării inteligenței artificiale presupune că toate formele de evaluare academică trebuie să reflecte cunoștințele, abilitățile și judecata personală a studentului, fără asistență automată neautorizată.

(2) Utilizarea oricărui instrument de inteligență artificială în timpul evaluărilor este interzisă, cu excepția situațiilor aprobate în mod expres de un cadru didactic. Încălcarea acestui principiu este echivalentă cu încălcarea normelor de etică și deontologie universitară.

(3) Utilizarea IA pentru a genera automat eseuri, proiecte sau concluzii este interzisă, cu excepția cazurilor când este autorizată explicit de un cadru didactic și transparent indicată.

(4) Reproducerea răspunsurilor generate anterior de un sistem de inteligență artificială sau a unor texte predefinite fără a le înțelege constituie fraudă academică.

CAPITOLUL III FORMAREA CADRELOR DIDACTICE

Art. 16

Universitatea Spiru Haret din București va organiza periodic sesiuni de formare destinate cadrelor didactice, având ca scop dezvoltarea competențelor necesare pentru utilizarea responsabilă, eficientă și inovatoare a inteligenței artificiale în activitățile de predare, evaluare și consiliere academică.

Art. 17

Sesiunile de formare vor acoperi atât aspectele etice, cât și dimensiunile tehnice și pedagogice ale implementării inteligenței artificiale în educație, astfel încât să contribuie la dezvoltarea unei culturi academice bazate pe inovație digitală, integritate și reflecție critică.

Art. 18

Universitatea Spiru Haret își asumă obligația de a integra inteligența artificială în mod responsabil, echitabil și centrat pe student, în conformitate cu standardele educaționale și reglementările în vigoare, asigurând în acest sens organizarea unor sesiuni de formare continuă a personalului didactic în vederea dezvoltării competențelor necesare pentru utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale.

CAPITOLUL IV REGULILE GENERALE DE CONDUITĂ PRIVIND UTILIZAREA INTELIGENȚEI ARTIFICIALE

Art. 19

Orice utilizator – cadru didactic, student sau alt membru al comunității academice a Universității Spiru Haret – are obligația de a respecta regulile generale de conduită în utilizarea instrumentelor bazate pe inteligență artificială stabilite de prezentul regulament.

Art. 20

(1) Transparența utilizării inteligenței artificiale presupune că activitățile și rezultatele generate cu ajutorul instrumentelor de inteligență artificială trebuie să menționeze, pentru toate tipurile de lucrări academice și educaționale (inclusiv lucrări de licență, lucrări de disertație, teze de doctorat, eseuri, articole, proiecte, rapoarte sau alte forme de evaluare scrisă), în mod expres, sistemul utilizat, cu precizarea următoarelor informații:

- denumirea platformei sau aplicației;
- sursa web (link);
- data accesării sau interogării sistemului;
- versiunea sistemului, dacă este disponibilă.

(2) Utilizatorii trebuie să ofere o explicație clară a modului în care inteligența artificială a fost integrată în lucrare. Dacă inteligența artificială a fost utilizată pentru generarea de text, structurarea ideilor, traduceri sau sinteză de surse, se vor preciza:

- secțiunile sau pasajele specifice care au fost realizate cu sprijinul IA;
- modul în care a fost verificată acuratețea și corectitudinea informațiilor furnizate de inteligența artificială.

Art. 21

(1) Respectarea cadrului legal și a securității instituționale implică responsabilitatea studenților, cadrelor didactice și a oricărui alt membru ai comunității academice, de a se asigura că, prin accesarea și utilizarea unor instrumente de inteligență artificială, nu încalcă prevederile legale privind: drepturile de autor; protecția datelor cu caracter personal; confidențialitatea informațiilor, precum și reglementările privind securitatea cibernetică.

(2) Utilizatorii trebuie să evite orice acțiune care ar putea periclita infrastructura digitală sau securitatea informatică a Universității Spiru Haret.

(3) Informarea minimă obligatorie constă în citirea și înțelegerea termenilor și condițiilor de utilizare furnizați de platforma inteligență artificială utilizată, inclusiv politica de confidențialitate și condițiile de colectare a datelor.

Art. 22

Respectarea drepturilor de autor și a proprietății intelectuale în utilizarea inteligenței artificiale se referă la conștientizarea de către studenți și cadre didactice, în calitate de utilizatorii ai inteligenței artificiale, că aceste instrumente generează conținut prin procesarea automată a unui volum foarte mare de date preexistente, care pot conține: texte, formulări, idei și enunțuri protejate prin drepturi de autor; raționamente, structuri de argumentare, coduri, modele sau alte forme de creație intelectuală acoperite de drepturi de proprietate industrială (brevete, mărci, desene industriale etc.).

Art. 23

(1) Validarea critică a conținutului generat de inteligența artificială presupune că studenții și cadrele didactice, în calitate de utilizatori, trebuie să analizeze critic, să proceseze și să reformuleze conținuturile furnizate de către sistemele de inteligență artificială înainte de a le considera valide.

(2) Utilizatorii trebuie să fie conștienți că aceste aplicații pot genera informații incorecte, imprecise sau chiar false.

(3) Toate afirmațiile, datele sau ideile preluate din conținuturi generate de inteligența artificială trebuie verificate și susținute prin surse bibliografice fiabile și verificabile, conform normelor academice.

Art. 24

(1) Transparența în publicarea științifică implică obligația autorilor de articole științifice publicate de a respecta standardele de citare și referință impuse de publicațiile de specialitate în legătură cu menționarea explicită a utilizării instrumentelor de inteligență artificială.

(2) Autorul sau autorii trebuie să declare în mod transparent dacă și cum au utilizat instrumente de inteligență artificială în procesul de redactare, analiză sau generare de conținut.

(3) Declararea utilizării instrumentelor de inteligență artificială se va face într-o secțiune dedicată (precum: „Note metodologice”, „Limitări ale cercetării” sau într-o declarație de responsabilitate/autenticitate) și trebuie să includă: numele și versiunea aplicației de inteligență artificială utilizate; tipul de contribuție adusă de inteligența artificială (ex: generare de text, analiză de date, traducere, reformulare); modul în care conținutul generat a fost verificat și validat de către autori.

Art. 25

(1) Este interzis ca instrumentelor de inteligență artificială să li atribuie calitatea de autor; prin urmare, acestea nu se vor lista ca autori sau co-autori ai lucrărilor științifice, educaționale sau de altă natură academică, nu vor fi citate ca surse autorale în bibliografii, referințe sau note de subsol, decât în măsura în care este relevantă menționarea tehnică a platformei folosite (ex. în secțiuni metodologice).

(2) Calitatea de autor presupune capacitatea de a asuma responsabilitatea etică, științifică și legală pentru conținutul unei lucrări — aspecte care nu pot fi îndeplinite de o entitate non-umană.

(3) Autorul trebuie să poată:

- contribui substanțial la conținutul lucrării;
- evalua critic, revizui și valida informația;
- răspunde întrebărilor legate de acuratețea sau integritatea lucrării,
- exprima în mod conștient consimțământul pentru publicare.

(4) Orice conținut generat cu ajutorul Inteligenței artificiale trebuie analizat critic și revizuit de către utilizator, care are obligația de a evita reproducerea fără drept a unor materiale protejate.

(5) Reutilizarea fragmentelor furnizate de inteligența artificială trebuie să respecte principiile citării, originalității și transformării conținutului, în conformitate cu legislația aplicabilă și cu normele academice privind plagiatul și reutilizarea informației.

Art. 26

(1) Studenții și cadrele didactice, în calitate de utilizatori, pot folosi sisteme de inteligență artificială pentru a identifica surse, autori sau concepte relevante, precum și pentru a obține o viziune de ansamblu asupra unui subiect ori pentru organizarea preliminară a ideilor de lucru.

(2) Conținutul final al lucrărilor academice trebuie să se bazeze pe:

- consultarea directă a literaturii de specialitate;
- citarea corectă și responsabilă a surselor utilizate;
- argumentare logică,
- gândire critică
- contribuție personală ale autorului uman.

(3) Inteligența artificială poate funcționa ca instrument de sprijin în procesul de învățare și planificare, dar nu poate substitui lectura de specialitate, analiza academică sau formularea concluziilor proprii.

Art. 27

Studenții și cadrele didactice au obligația de a respecta normele de etică academică și deontologie universitară în toate activitățile care implică utilizarea inteligenței artificiale. Această responsabilitate include, dar nu se limitează la: i. evitarea oricărei forme de fraudă academică prin utilizarea IA (ex. generarea de lucrări sau răspunsuri în locul contribuției personale);

ii. respectarea confidențialității și protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR) și reglementările interne ale POLITEHNICII București;

iii. neutilizarea IA pentru a crea, stoca sau distribui conținut care încalcă drepturile altor persoane, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală sau dreptul la imagine;

iv. evitarea utilizării discriminatorii sau părtinitoare a IA, în acord cu principiile echității și incluziunii academice.

Art. 28

(1) Este strict interzisă utilizarea inteligenței artificiale pentru redactarea, generarea sau reformularea părților care reprezintă contribuții originale în cadrul: lucrărilor de licență; lucrărilor de disertație; tezelor de doctorat; precum și a altor lucrări academice în care se evaluează capacitatea autorului de a contribui științific și creativ la domeniul de studiu.

(2) Prin contribuție originală se înțelege orice secțiune a lucrării care reflectă: formularea ipotezelor proprii; analiza personală a datelor; interpretarea rezultatelor; formularea concluziilor, propunerilor sau modelelor originale.

(3) Utilizarea de sisteme de inteligență artificială pentru redactarea lucrărilor anulează caracterul personal și intelectual al acestora și este considerată încălcare gravă a normelor de etică și integritate academică, care se sancționează conform prevederilor legale, în vigoare.

Art. 29

(1) Regulile de conduită privind utilizarea inteligenței artificiale, prevăzute la art. 19-28, constituie un cadru esențial pentru desfășurarea în condiții etice și responsabile a activităților educaționale și de cercetare desfășurate în cadrul Universității Spiru Haret.

(2) Aceste reguli generale de conduită se aplică în mod direct în contextul activităților academice relevante, precum: examene de absolvire; colocvii; evaluări curente sau finale; rapoarte și proiecte de cercetare; participări la sesiuni științifice; susțineri de lucrări de licență, de disertație sau de doctorat.

Art. 30

Încălcarea oricăreia dintre regulile de conduită din acest regulament poate conduce, după caz, în funcție de consecințe și de gradul de vinovăție la:

- a. invalidarea rezultatelor academice obținute prin utilizarea necorespunzătoare a sistemelor de inteligență artificială;
- b. revizuirea statutului academic al lucrării sau evaluării respective;
- c. suspendarea rezultatelor evaluărilor afectate prin utilizarea inteligenței artificiale în mod necorespunzător;
- d. reconsiderarea sau retragerea recunoașterii academice.

Art. 31

(1) Pentru a reduce riscul utilizării incorecte sau lipsite de onestitate a sistemelor de inteligență artificială, cadrele didactice vor adopta măsuri suplimentare de verificare și evaluare a cunoștințelor reale ale studenților, adaptate după caz, precum:

- a. prelungirea duratei susținerilor orale pentru lucrările elaborate;
- b. interviuri individuale de validare a contribuției proprii;
- c. solicitarea de justificări critice privind conținutul generat cu sprijinul inteligenței artificiale.

(2) Scopul măsurilor suplimentare prevăzute la alin.(1) este de a verifica în ce măsură studentul înțelege, comentează creativ și integrează critic conținutul lucrării proprii, evitând dependența pasivă de instrumentele digitale.

CAPITOLUL V DISPOZIȚII FINALE

Art. 32

Universitatea Spiru Haret va evalua periodic riscurile legate de utilizarea sistemelor de inteligență artificială în procesele educaționale, mai ales în ceea ce privește corectitudinea, transparența, siguranța datelor și impactul asupra drepturilor fundamentale

Art. 33

Începând cu anul universitar 2026–2027, declarația de originalitate referitoare la lucrările de finalizare a studiilor va fi completată cu o secțiune dedicată menționării utilizării sau non-utilizării instrumentelor de Inteligență artificială în procesul de elaborare.

Art. 34

În funcție de riscurile identificate, Universitatea Spiru Haret va adopta măsuri noi, adaptate situațiilor constatate.

Art. 35

Prezentul regulament a fost aprobat de către Senatul universitar în ședința din data de 24.06.2026.

Președintele Senatului
Prof. univ. dr. Florin Făiniși